

זוהר היומי

זוהר דברים – דף רס"ח ע"א

פרשת ואתחנן

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (רס"ז ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

עד דִּישְׁתַּכַּח דְּכָל בֵּיתָא קָאִים בְּרִשְׁוֹתֵיהּ.

תרגום לעברית

רבי חזי'א אומר, כשפא יצר הרע להזדוג עם האדם, דומה לאיש שקרב לפתח ורואה שאין מי שמוחה בידו, נכנס לבית ונעשה לו אורח. רואה שאין מי שמוחה בידו, וילך לו לדרכו. כיון שנכנס לבית ואין מי שימחה בידו, מתמנה עליו ונעשה בעל הבית, עד שנמצא שכל הבית עומד לרשותו.

טקסט הזוהר

מאן אוליפנא. מפרשתא דדוד אוליפנא. מה כתיב, (שמואל ב יב) ויבא הלך לאיש העשיר, הלך דקריב לפתחא, ולא בעי לאתעכבא תמן, אלא למחה לארחה. כך הוא יצר הרע, כמה דמקרב לביתא, מתקרב גבי דבר נש, אתער עליה בחובא זעיר, דא הוא אורח עראי. חמי דלית דמחי בידיה, מה כתיב, לעשות לאורח הבא אליו, אתעביד ליה אורח אכסנאי בביתא, אתער עליה בחובי יתיר, יומא חד, או תרין יומין, כהאי אורח דשראן ליה בביתא, יומא חדא, או ב' יומין, (בגין דאיהו אורח) כיון דחמי דלית מאן דמחי בידיה, מה כתיב, (שם) ויעש לאיש הבא אליו, אתעביד מארי דביתא, כמה דאת

אמר (בראשית מב) האיש אדוני הארץ. (רות א) איש נעמי. כך הוא יצר הרע, אתעבד לקבליה דבר נש, איש, בעל הבית, הא אתקשר בר נש בפולחניה, והוא עבד ביה רעותיה.

תרגום לעברית

ממי למדנו? מפרשת דוד למדנו. מה כתוב? (שמואל ב יב) ויבא הלקח לאיש העשיר. הלקח שקרב לפתח ולא רוצה להתעכב שם, אלא ללכת לדרכו. כך הוא יצר הרע, כמו שקרב לבית מתקרב לאדם. מתעורר עליו בחטא קטן, זהו אורח עראי. רואה שאין מי שמוחה בידו, מה כתוב? לעשות לארץ הבא לו [אליו], נעשה לו אורח אכסנאי בבית, מתעורר עליו בחטא יותר, יום אחד או יומים, כאורח הזה שמשקים אותו בבית יום אחד או יומים, (בגלל שהוא אורח) כיון שרואה שאין מי שמוחה בידו, מה כתוב? (שם) ויעש [ה] לאיש הבא אליו, נעשה בעל הבית, כמו שנאמר (בראשית מב) האיש אדני הארץ. (רות א) איש נעמי. כך הוא יצר הרע, נעשה כנגד האדם איש, בעל הבית, והנה נקשר האדם לעבודתו, והוא עושה בו כרצונו.

טקסט הזוהר

ועל דא בעי בר נש לשואה מלין דאורייתא עליה תדיר, בגין דיהא ההוא יצר הרע תביר בהו, דלית ליה מקטרג ליצר הרע, בר מלי דאורייתא. ועל דא כתיב, והיו הדברים האלה וגו', על לבבה, על תרי יצריה, יצר הטוב אתעטר בהו, ויצר הרע אתכנע בהו. אמר רבי יהודה, יצר הטוב, מה בעי מלי דאורייתא. אמר ליה, יצר הטוב אתעטר בהו. ויצר הרע, כיון דחמי בר נש לא תב, ולא בעי לאשתדלא באורייתא, כדין הוא סליק לעילא, ואוליה עליה חובה, הדא הוא דכתיב, (משלי ג) וכסילים מרים קלון.

ועל כן צריך אדם לשים דברי תורה עליו תמיד, כדי שיהיה אותו יצר הרע שבור בהם, שאין ליצר הרע מקטרג פרט לדברי תורה, ועל כן כתוב והיו הדברים האלה וגו', על לבבה - על שני יצריה, שיצר הטוב מתעטר בהם, ויצר הרע נכנע בהם. אמר רבי יהודה, מה יצר הטוב צריך דברי תורה? אמר לו, יצר הטוב מתעטר בהם. ויצר הרע, כיון שרואה שאדם לא שב ולא רוצה להשתדל בתורה, אז הוא עולה למעלה ומלמד עליו חובה, זהו שכתוב (משלי ג) וכסילים מרים קלון.

טקסט הזהר

כד אתא רבי שמעון, אמר, הא ודאי פרשתא דקריאת שמע רמיזא ביה י' אמירן כמה דאוקמוה, והכי הוא ודאי. והיו הדברים האלה, כלל דעשר אמירן אינון. ובגין כך י' פקודין אית הכא, לקבל י' פקודין דאורייתא. ומאן אינון. ושננתם לבניה. ודברת בם. בשבתה בביתה. ובלכתה בדרך. ובשכבה. ובקומה. וקשרתם לאות על ידה. והיו לטוטפות בין עיניה. וכתבתם על מזוזות ביתה. ובשעריה. הא י', לקבל י' אמירן. ועל דא פרשיין אלין כלל רב אינון באורייתא, זכאה חולקיה, מאן דאשלים ליה בכל יומא תרי זימני, דהא אתקדש בפומיה שמה קדישא כדקא גאות.

תרגום לעברית

כשבא רבי שמעון, אמר, הרי ודאי פרשת קריאת שמע רמוזה בו עשר אמירות כמו שבארוה, וכך הוא ודאי. והיו הדברים האלה, הם הכלל של עשר האמירות, ומשום כך יש כאן עשר מצוות, כנגד עשר מצוות של התורה. ומי הן? ושננתם לבניה. ודברת בם. בשבתה בביתה. ובלכתה בדרך. ובשכבה. ובקומה. וקשרתם לאות על ידה. והיו לטפות בין עיניה. וכתבתם על מזוזות ביתה. ובשעריה. הרי עשר כנגד עשר אמירות. ועל כן הפרשיות הללו הן כלל גדול בתורה. אשרי חלקו של מי שמשלים אותו בכל יום פעמים, שהרי התקדש בפיו השם הקדוש כראוי.

רבי אחא, הוה קאים עמיה דרבי אלעזר ליליא חד בתר פלגות ליליא, והווי משתדלי באורייתא. פתח רבי אלעזר, (נ"א רבי אחא) ואמר, (דברים לב) כי הוא חייך ואורך ימיה וגו'.

תרגום לעברית

רבי אחא היה עומד עם רבי אלעזר לילה אחד אחרי חצות הלילה, והיו עוסקים בתורה. פתח רבי אלעזר (רבי אחא) ואמר, (דברים ל) כי הוא חייך ואורך ימיה וגו'.

טקסט הזוהר

תא חזי, על כל תנאין (נ"א פקודין) דגזר קודשא בריה הוא כד עאלו לארעא דישראל, גזרה דאורייתא הוה. מאי טעמא, בגין דשכינתא לא מתיישבא בארעא, אלא באורייתא. ולא מתיישבא לעילא, אלא באורייתא.

תרגום לעברית

בא וראה, על כל התנאים (המצוות) שגזר הקדוש ברוך הוא כשנכנסו לארץ ישראל, גזרת התורה היתה. מה הטעם? משום שהשכינה לא מתישבת בארץ אלא בתורה, ולא מתישבת למעלה אלא בתורה.

טקסט הזוהר

דהכי אמר (רבי שמעון) אבא, תורה שבעל פה לא אשתמודע, אלא בגין תורה שבכתב. שכינתא לא מתיישבא לעילא אלא עם תורה דלתתא. דכל זמנא דאורייתא אשתכח עמיה (דבר נש), יכלא למיקם בעלמא. (נ"א תורה שבכתב לא אשתמודעא אלא בגין תורה שבעל פה, ותורה שבעל פה לא אשתמודעא אלא מתורה שבכתב, ודאי כלל הצריך לפרט, ופרט הצריך לכלל. שכינתא לא מתיישבא לעילא אלא באורייתא דלתתא. דכל זמנא דאורייתא אשתכחת יכילא למיקם בעלמא) הךא הוא דכתיב, כי

הוא חֲיִיךָ וְאוֹרְךָ יְמִיךָ לְשֹׁכֵת עַל הָאֲדָמָה. עַל הָאֲדָמָה סֵתָם. וְאִי לָאוּ דְאֶפְסִיק מְלִי דְאוֹרֵייתָא לֹא יִכְלָא לְמִיָּקָם. דְּכֹתִיב, (ירמיה ט) עַל מָה אֲבָדָה הָאָרֶץ. וְכֹתִיב, וַיֹּאמֶר יי' עַל עֲזָבְכֶם אֶת תּוֹרָתִי.

תרגום לעברית

שָׁכַךְ אָמַר (רבי שמעון) אָבָא, תּוֹרָה שְׁבַעַל פָּה לֹא נֹדַעַת, אֲלֵא בְּשִׁבְלִי תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב. הַשְׁכִּינָה לֹא מְתִישְׁבַת לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, אֲלֵא עִם הַתּוֹרָה שְׁלֻמְטָה. שְׁכַל זְמַן שֶׁהַתּוֹרָה נִמְצְאָת עִמּוֹ, יָכוֹל לְעַמֵּד בְּעוֹלָם. (תורה שבכתב לא נודעת אלא משום תורה שבעל פה, ותורה שבעל פה לא נודעת אלא מתורה שבכתב. ודאי כלל הצריך לפרט, ופרט הצריך לכלל. השכינה לא מתישבת למעלה אלא בתורה שלמטה. שכל זמן שהתורה נמצאת, יכולה להתקיים בעולם) זֶהוּ שְׁכָתוּב כִּי הוּא חֲיִיךָ וְאוֹרְךָ יְמִיךָ לְשֹׁכֵת עַל הָאֲדָמָה. עַל הָאֲדָמָה סֵתָם. וְאִם לֹא שְׁמַפְסִיק דְּבָרֵי תּוֹרָה, לֹא יָכוֹל לְעַמֵּד, שְׁכָתוּב (ירמיה ט) עַל מָה אֲבָדָה הָאָרֶץ. וְכֹתוּב, וַיֹּאמֶר ה' עַל עֲזָבְכֶם אֶת תּוֹרָתִי.

טקסט הזוהר

עַד דִּהּוּ יִתְבִּי, מָאִיךָ רַבִּי שְׁמַעוֹן רִישִׁיָּה. אָמַר, וְדַאי הֵכִי הוּא וְדַא הוּא רָזָא דְאֶשְׁכְּחָנָא בְּסַפְרָא דְרַב הַמְנוּנָא סָבָא, וְאוּקִיָּם קָרָא דָא, בְּרָזָא דְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל, דְּכֹתִיב, (שמות כא) שְׂאֲרָה כְּסוּתָהּ וְעוֹנֶתָהּ לֹא יִגָּרַע. וְאִי אֶתְמַנְעוּ מִנָּה, מָה כְּתִיב, וַיִּצְאָה חֲנָם אֵין כְּסָף. כְּמָה דָּאֵת אָמַר, (ישעיה נ) אִי זֶה סֵפֶר כְּרִיתוֹת אִמְכֶם אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיָּהּ. וְכֹתִיב, (ישעיה נב) חֲנָם נִמְכַּרְתֶּם וְלֹא בְּכֶסֶף תִּגָּאֲלוּ. וּמֵאֵן דְּמַנְעַת אוֹרֵייתָא מִנָּה, כְּמֵאֵן דְּנִסְבַּ מְאִירִי (ס"א שארה) דְּאֶתְתָא, וּמַנְעַת לִיה מִנָּה, דָּא אֶשְׁתַּאֲרַת כְּאֶרְמִלְתָא, וְלֹא אֶרְמִלְתָא. הָדָא הוּא דְּכֹתִיב, (איכה א) הִיָּתָה כְּאֶלְמִנָּה, וְלֹא אֶלְמִנָּה.

בְּעוֹדָם יוֹשְׁבִים, הִנֵּמִיד רַבִּי שְׁמַעוֹן אֶת רֹאשׁוֹ וְאָמַר, וְדַאי כֶּךָ הוּא, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁמִּצְאָנוּ
בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַב הַמְנוּנָא סָבָא, וּבְאֵר הַפְּסוּק הַזֶּה בְּסוּד שֶׁל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת
כ"א) שְׁאַרְהָ כְּסוּתָהּ וְעִנְתָהּ לֹא יִגָּרַע. וְאִם מוֹנְעִים מִמֶּנָּה, מַה כָּתוּב? וְיִצְאָה חֲנָם אֵין
כֶּסֶף, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יִשְׁעִיָּה נ') אֵי זֶה סֵפֶר כְּרִיתוֹת אֲמַכֶּם אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיהָ. וְכָתוּב (שִׁם נב)
חֲנָם נִמְכְּרָתָם וְלֹא בְּכֶסֶף תִּגָּאֲלוּ. וּמִי שֶׁמוֹנֵעַ מִמֶּנָּה תוֹרָה, כְּמִי שֶׁלֹּקַח בַּעַל (שְׁאֵרָה) שֶׁל
אִשָּׁה וּמוֹנֵעַ אוֹתוֹ מִמֶּנָּה. זֶה נִשְׁאַרְתָּ כְּאַלְמָנָה, וְלֹא אַלְמָנָה. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (אֵיכָה א') הִיתָה
כְּאַלְמָנָה, וְלֹא אַלְמָנָה.

◆ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (רס"ח ע"ב) ◆

טקסט הזוהר

יָתְבוּ אֶתְעַסְקוּ בְּאוֹרֵייתָא, עַד דְּנִהִיר יוֹמָא. בְּתַר דְּנִהִיר יוֹמָא, קָמוּ וְאִזְלוּ. עַד דְּהוּ אִזְלוּ,
חָמוּ חַד גָּבַר דְּהוּ אִזְל בְּאַרְחָא, וְרִישִׁיָּה עֲטִיף, קָרִיבוּ גְבִיָּה, וְהוּהוּ רַחֲשִׁי

תרגום לעברית

יָשְׁבוּ וְהִתְעַסְקוּ בַּתּוֹרָה עַד שְׁהֲאִיר הַיּוֹם. אַחֵר שְׁהֲאִיר הַיּוֹם, קָמוּ וְהָלְכוּ. עַד שֶׁהָיוּ
הוֹלְכִים, רָאוּ אִישׁ אֶחָד שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ בַּדֶּרֶךְ וְרֹאשׁוֹ עָטוּף. קָרְבוּ אֵלָיו, וְהָיָה מְרַחֵשׁ
בְּשִׁפְתוֹתָיו וְלֹא הִשִּׁיב לָהֶם דְּבָר. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְדַאי זֶה נִמְלֵךְ בְּרַבּוֹנוֹ. יָשְׁבוּ רַבִּי
אֶלְעָזָר וְרַבִּי אֶחָא וְהִתְפַּלְלוּ תַּפִּלָּה, וְאוֹתוֹ הָאִישׁ עָמַד בְּמָקוֹמוֹ בְּמָקוֹם אַחֵר. אַחֵר שֶׁסִּיֵּמוּ
הַתַּפִּלָּה הָלְכוּ לַדֶּרֶךְ, וְאוֹתוֹ הָאִישׁ נִשְׁמַט מֵהֶם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָאִישׁ הַזֶּה, אוֹ שֶׁהוּא
טֵפֵשׁ, אוֹ שֶׁדִּרְכּוֹ לֹא יִשְׁרוּת. אָמַר, נִתְעַסַּק בַּתּוֹרָה, שֶׁהָרִי הַשָּׁעָה הִיא לָזָה.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) – © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.

